

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 11CoP/221/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1420201646
Dátum vydania rozhodnutia: 16. 09. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Alena Čakváriová
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2020:1420201646.1

Uznesenie

Krajský súd v Bratislave, v senáte zloženom z predsedníčky senátu Mgr. Aleny Čakváriovej a členov senátu Mgr. Patrície Železníkovej a JUDr. Romana Bolebrucha, vo veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa: M. Q. D., nar. XX.XX.XXXX, bytom u matky, zastúpená kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Bratislava, so sídlom Vazovova 7/A, 816 16 Bratislava, dieťa rodičov: matka - G.. G. H., nar. XX.XX.XXXX, bytom G. 5, XXX XX R., zastúpená a otec - A. D., nar. XX.XX.XXXX, bytom H. L. 1, XXX XX M. G. o návrhu otca na nariadenie neodkladného opatrenia, na odvolanie otca proti uzneseniu Okresného súdu Bratislava IV, č.k. 14P/9/2020-22, zo dňa 15.06.2020, takto

rozhodol:

Uznesenie súdu prvej inštancie sa p o t v r d z u j e.

Žiadnemu z účastníkov nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Súd prvej inštancie, uznesením, č.k. 14P/9/2020-22, zo dňa 15.06.2020 zamietol návrh otca na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým žiadal dočasne do 31.08.2020 zveriť maloletú M. Q. D., nar. XX.XX.XXXX do jeho osobnej starostlivosti, určiť styk matky s maloletou a matke nariadiť povinnosť podrobiť sa psychiatrickému vyšetreniu. Žiadnemu z účastníkov nepriznal nárok na náhradu trov konania.

2. Súd prvej inštancie vec právne posúdil podľa § 2 ods. 1, zákona č. 161/2015 Z.z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej len CMP), § 324 ods. 1, § 325 ods. 1, § 329 ods. 1 veta prvá, zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len CSP) a po oboznámení sa s návrhom otca a vyjadrením kolízneho opatrovníka dospel k záveru, že nie je daná nevyhnutná potreba úpravy pomerov v rodine, nakoľko styk otca s maloletou je upravený rozsudkom Okresného súdu Bratislava IV, č.k. 13P/116/2016-105, zo dňa 29.06.2017, v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Bratislave, č.k. 11CoP/599/2017-176, zo dňa 24.04.2018, právoplatného a vykonateľného dňa 21.05.2018, ktorého výkon sa aj realizuje, ako potvrdila aj matka vo vyjadrení doručenom súdu prvej inštancie dňa 23.04.2020 v konaní vedenom pod sp. zn. 13P/59/2020 o návrhu otca na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorý súd uznesením č.k. 13P/59/2020-34 zo dňa 06.05.2020 zamietol. Prihliadol na to, že podozrenie z týrania maloletej opísané otcom návrhu sa nepotvrdilo, pričom kolízny opatrovník tieto tvrdenia otca šetrením v domácnosti matky a maloletej, ako aj opakovaným šetrením vyvrátil. Návrh otca na nariadenie neodkladného opatrenia zamietol ako nedôvodný.

3. Proti tomuto rozhodnutiu podal odvolanie otec maloletého dieťaťa, ktorý navrhol zmeniť napadnuté rozhodnutie a jeho návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia vyhovieť. Namietal, že súd prvej inštancie nesprávne a neúplne zistil skutočný stav, a že konanie má vadu, ktorá má za následok nesprávne rozhodnutie súdu. Poukázal na to, že súd sa aj v súvisiacom konaní vedenom pod sp. zn. 13P/59/2020 zaoberal vecou povrchne, bez nezisťovania, či mu je umožňovaný styk s maloletou a či sa realizuje. Zdôraznil, že v konaní vedenom pod sp. zn. 56Em/3/2020 o výkon rozhodnutia sú

detailne zdokumentované nezrealizované stretnutia s maloletou, ktorý stav považuje za neprípustný. Namietal, že v danom konaní súd nezisťoval spôsob uskutočňovania jeho styku s maloletou za obdobie od marca doposiaľ. Uviedol, že matka nedodržiava rozhodnutie súdu o styku, ignoruje nariadenia a poučenia štátnych orgánov, zamedzuje mu v kontakte s maloletou, ktorú manipuluje, zastrahuje, podnecuje k jeho odmietaniu, odcudzeniu a agresivite voči nemu. Maloletá sa v minulosti u neho dožadovala širšieho kontaktu až striedavej starostlivosti, avšak aktuálne ho odmieta. Dňa 29.05. až 03.06.2020 sa kontakt s maloletou realizoval bezproblémovo, následne bola agresívna a vydávala signály o narušení jej psychického vývinu, pričom matka vzniknutý stav odmieta a zo situácie viní jeho. Zmenené správanie maloletej si po korona-pandémii všimli v škole aj učiteľky, čo vyplýva zo správy ZŠ G. v Bratislave. Namietal, že súd pri rozhodovaní zohľadnil len neaktuálne a zavádzajúce stanovisko kolízneho opatrovníka, ktorý sám prehlásil, že rozozná len fyzické, ale nie psychické, či ostatné formy domáceho násillia. Podľa jeho názoru, pracovníci úradu pristúpili k šetreniu v rodine zámerne bez jeho prítomnosti a od uvedeného šetrenia s ním nekomunikujú. Kolízneho opatrovníka informoval o situácii a závažných stavoch maloletej aj po dátume 08.06.2020, avšak správy a postoje dotknutých úradníčok zámerne popierajú potrebu zmeny zlého stavu a prospechu maloletej. Poukázal na to, že s matkou viackrát navštívili mediátorov a psychológov, zlepšenie však nenastalo. Maloletú objednal aj k psychologičke Mgr. G. A. (dňa 07.07.2020), avšak matka zabránila možnosti komunikovať s maloletou u psychologičky v jeho prítomnosti. Mal za to, že maloletá má narušený psychický stav do takej miery, že si s ňou psychológovia neporadia, je obeťou stupňujúceho domáceho násillia páchaného matkou a hrozí jej vážny nenávratný následok v podobe traumatizácie, psychického zdevastovania, odcudzenia, a ohrozenia jej zdravého vývinu. V podaní označenom ako doplnenie odvolania otec zotrval na svojich vyjadreniach a upozornil, že od 07.07.2020 s maloletou nebol v kontakte.

4. Matka vo vyjadrení k odvolaniu nesúhlasila s tvrdeniami otca uvedenými v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia a v podanom odvolaní, považujúc ich za nepravdivé, zavádzajúce, neopodstatnené a nepodložené žiadnymi relevantnými dôkazmi. Uviedla, že v konaniach vedených na Okresnom súde Bratislava IV vo veci starostlivosti o maloletú, opakovane prezentovala, že styk otca s maloletou dospel počas posledných mesiacov do stavu, ktorý je pre ňu psychicky neúnosný, dlhodobo odmieta s otcom tráviť čas, bojí sa ho, plače, dokonca začala na otca fyzicky útočiť, ak sa direktívne dožadoval styku s ňou alebo ak uráža jej blízke osoby. Napäté vzťahy medzi ňou a otcom maloletej sa vyhocujú v dôsledku jeho neohľaduplného, nátlakového až agresívneho správania, keďže maloletú, ktorá bola svedkom fyzického útoku otca voči nej, nerešpektuje a označuje ju za psychiatrickú pacientku. Na základe odbornej pomoci psychologičky Mgr. A. v Centre pedagogicko-psychologického poradenstva a prevencie (ďalej len CPPPaP) sa podarilo obnoviť stretávanie maloletej s otcom, avšak v súčasnosti v súvislosti s pandemiou COVID-19 sa situácia v rodine opäť vyhrotila, keďže otec odmieta rešpektovať prijaté opatrenia a záujem maloletej na zabezpečení jej dobrého zdravotného stavu. Počas korona-krízy bol s maloletou v telefonickom kontakte a zrejme nevedomujúc si jej možné ohrozenie, podal v marci 2020 návrh na nariadenie neodkladného opatrenia na zverenie maloletej do striedavej starostlivosti obidvoch rodičov v týždňových intervaloch, o čom ju oboznámil a svojimi vyjadreniami ju zneistil a spôsobil jej stres. Maloletá je aktuálne z akéhokoľvek kontaktu s otcom nervózna, odmieta s ním komunikovať a tráviť čas, svoju nechuť a obavy vyjadrila aj pred kolíznym opatrovníkom a školskou psychologičkou. Otec nehľadá na záujem maloletej, komunikuje s ňou direktívne, presadzuje svoje záujmy, dožaduje sa uskutočnenia stretnutia s ňou násilným spôsobom a jej snahu o zlepšenie komunikácie intervenciou u odborníkov a návrhy ponechať maloletú, aby sa so situáciou vysporiadala, sabotuje. Otcem navrhované riešenie odovzdaním maloletej do jeho starostlivosti považovala za neprijateľné a rozporné so záujmom a názorom maloletej. Poukázala na to, že naďalej spolupracuje s Mgr. Rusinovou z CPPPaP v Bratislave a za účelom absolvovania mediálneho poradenstva vyhľadala mediátorku PhDr. G. L. X., avšak otec po prvom sedení odmietol v mediácii pokračovať, neakceptuje žiaden iný názor, ani externé subjekty, nátlakovo presadzuje jeho pohľad na veci a neadekvátne a útočne reaguje v prípade, ak mu nie je vyhovené. Uviedla, že otec od mája 2020 prestal prispievať na výživu maloletej a dňa 06.08.2020 podala na neho trestné oznámenie pre zanedbanie povinnej výživy. V súčasnej dobe otec podal návrh na zmenu úpravy výkonu rodičovských práv a povinností k maloletej. Podľa jej názoru je potrebné vzniknutú situáciu riešiť v rámci konania vo veci samej, ktoré umožní súdu vykonať rozsiahlejšie dokazovanie.

5. Kolízny opatrovník sa k odvolaniu otca nevyjadril.

6. Odvolací súd preskúmal vec, v ktorej nie je viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania podľa § 65 a § 66 zákona č. 161/2015 Z.z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej CMP), bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 378 ods. 1, zák. č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej CSP), a dospel k záveru, že odvolaniu otca maloletého dieťaťa nie je možné vyhovieť.

7. Účelom inštitútu neodkladného opatrenia je rýchla a dočasná úprava právnych pomerov účastníkov. V konaní starostlivosti súdu o maloleté deti pri nariadení neodkladného opatrenia je súd v záujme maloletého dieťaťa povinný starostlivo uvážiť, či sú pre také opatrenie splnené všetky zákonné podmienky. Z charakteru neodkladného opatrenia vyplýva, že pred jeho nariadením súd nemusí zistiť všetky skutočnosti, ktoré sú potrebné pre vydanie konečného rozhodnutia a pri zisťovaní nemusí byť vždy dodržaný formálny postup stanovený na dokazovanie. To však neznamená, že súd môže vydať neodkladné opatrenie len na základe tvrdení rodičov, bez osvedčenia aspoň základných skutočností, ktoré by umožnili prijať záver o pravdepodobnosti nároku, ktorému sa má poskytnúť predbežná ochrana. Pre súd je prioritou záujem maloletého dieťaťa a vytvorenie stavu spravodlivej rovnováhy medzi záujmom dieťaťa a jeho rodičmi, pričom zvláštny význam sa kladie na záujem dieťaťa, ktorý môže mať prednosť pred záujmom rodiča a neumožňuje rodičovi vynútiť si také opatrenia, ktoré by ohrozovali zdravie a rozvoj dieťaťa.

8. Pri nariadení neodkladného opatrenia je rozhodujúce preukázať skutočnosť, že sú ohrozené pomery maloletého dieťaťa. Uvedenú skutočnosť otec v konaní nepreukázal. Odvolací súd sa v celom rozsahu stotožňuje s dôvodmi, pre ktoré súd prvej inštancie nevyhovel návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia a poukazuje na ne (§ 387 ods. 2 CSP).

9. Odvolací súd dopĺňa, že napriek pretrvávajúcim konfliktom a nezhodám medzi rodičmi, ktorých je maloletá účastná a ktoré ju nesporne významne ovplyvňujú, treba konštatovať, že v danom prípade nevznikla potreba nariadenia neodkladného opatrenia odovzdaním maloletej do striedavej osobnej starostlivosti obidvoch rodičov v týždňových intervaloch, nakoľko nie je preukázané, že riešenie tejto situácie neznesie odklad. Navyše otec svojim návrhom žiadal o zverenie maloletého dieťaťa do striedavej osobnej starostlivosti rodičov do 31.08.2020, teda do konca letných školských prázdnin, čím sa jeho návrh na nariadenie neodkladného opatrenia stal aktuálne bezpredmetným. Odvolací súd neprihliadal na námietky otca týkajúce sa psychického stavu maloletej, jej manipulovania matkou a týrania s prihliadnutím na správu kolízneho opatrovníka vyhotovenú dňa 05.06.2020 na základe vykonaného pohovoru s maloletou a šetrenie v rodine, z ktorej jednoznačne vyplýva, že maloletá bola spokojná, avšak z jej postojov je zrejmé, že správanie otca vníma negatívne a eskalujúco. V prípade, ak má otec výhrady voči postupu pracovníkov ÚPSVaR, tieto má možnosť uplatniť priamo na príslušnom úrade. Pokiaľ otec poukazuje na správu zo školy, ktorú maloletá navštevuje, popisujúcu zmeny v jej správaní, odvolací súd konštatuje, že nezhody v rodine a konflikty rodičov súvisiace aj s realizáciou styku otca s maloletou sa prirodzene prejavujú v prežívaní dieťaťa. Danú správu však nemožno zohľadniť, keďže z nej nevyplýva, kým bola vyhotovená, absentuje na nej podpis učiteľky, pečiatka školy a dátum jej vyhotovenia. Odvolací súd dáva do pozornosti obom rodičom potrebu rešpektovať odporúčanie kolízneho opatrovníka, pokračovať v odbornej psychologicko-terapeutickej intervencii a vzájomnú komunikáciu korigovať tak, aby maloletá nepociťovala konflikt rodičov a nebola vystavovaná negatívnym emóciám. Súd prvej inštancie správne rozhodol, keď návrh otca na nariadenie neodkladného opatrenia zamietol v celom rozsahu aj v časti uloženia povinnosti matke podrobiť sa psychiatrickému vyšetreniu, pretože otec neosvedčil a nepreukázal tvrdenia uvedené v návrhu v tomto smere. Dané námietky otca môžu byť predmetom dokazovania vo veci samej, t.j. v konaní o zmenu úpravy výkonu rodičovských práv a povinností k maloletej, v ktorom súd rozhodne na základe vykonaného potrebného dokazovania a v najlepšom záujme maloletého dieťaťa.

10. Vzhľadom na skutočnosť, že ide v danej veci o konanie o nariadenie neodkladného opatrenia, odvolací súd sa zameril na náležitosti neodkladného opatrenia a podmienky pre jeho nariadenie, ktoré v konaní preukázané neboli. Otec maloletého dieťaťa nepreukázal také ohrozenie maloletej, ktoré by vyžadovalo úpravu pomerov neodkladným opatrením.

11. Z uvedených dôvodov odvolací súd podľa § 387 CSP potvrdil rozhodnutie súdu prvej inštancie.

12. O trovách konania rozhodol súd podľa § 52 CMP.

13. Odvolací súd rozhodol jednomyseľne, pomerom hlasov 3:0 (§ 393 ods. 2 CSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).